

GOVOR PREDSEDNIKA

BOJ ZA MIROVNO POGODBO SE JE ZAČEL. — PREDSEDNIK WILSON JE PRIPRAVLJEN PRED VSAKIM BRANITI SVOJE NAČELO TER VSAKO SVOJO BESEDO PODPRETI Z NEOVRLJIVIMI DOKAZI. — ZDRUŽENE DRŽAVE SO STOPILE SAMO VSELEDTEGA V VOJNO, KER JE PRETIL PRAVICI PORAZ BOJ ZA PRAVICO — JE BILO NAČELO AMER. NARODA.

Washington, D. C., 10. julija. — Predsednik Wilson je predložil danes senatu mirovno pogodbo in v javni seji. Noben drugi predsednik Združenih držav ni še nikdar razpravljal o kakšni pogodbi v javni seji.

Besedilo predsednikovega nagovora je v splošnem naslednje. Gospodje senata: — Besedilo pogodbe z Nemčijo je bilo podpisano v Versailles dne 28. junija. Poslužujem se prve prilike, da položim pogodbo pred vas v odobrenje in da vas informiram glede dela konference, ki je formulirala to pogodbo.

Pogodba ne predstavlja ničesar drugega kot svetovno uravnavo. Nemogoče bi bilo zame sumarizirati ali preleteti številne določbe v nagovoru, ki mora biti vsled potrebe kratek. Moja služba in vse informacije, katero imam, bodo na razpolago vam in vašemu miteju za nujne zadeve ob vsakem času, neformalno ali pa v javnem zasedanju, kot želite. Upam, da se ne boste obotavljali poslužiti se teh informacij.

V tem času, predno sami preštudirate dokument, bom skušal v splošnem označiti njega cilje in namene.

V enem smislu je treba brez dvoma, da vam poročam, kaj se je poskušilo in kaj doseglo v Parizu. Vsak dan ste bili informirani glede teka, kar se je vršilo tam, — o problemih, s katerimi se je morala pečati mirovna konferenca in o težkočah, kako položiti ravne črte uravnave vsepovsod na polju, na katerem so stare črte mednarodnih odnosov in nove sledile tako kompliciranemu uzoretu, bile večinoma tako globoko zarezane vsled zgodovinskih okoliščin, ki so obvladale akcije celo tam, kjer bi bilo najbolje ignorirati jih ali pa izbrisati.

Ti križni toki politike in interesov so vam morali biti očiti. Preveč bi bilo zame, če bi skušal pojasniti vprašanja, ki so se pojavljala ali številne različne elemente, ki so prišli v poštev. Skušal bom pojasniti ulogo, katero so igrali moji tovariši in jaz kot zastopniki vlade Združenih držav.

Ta uloga je bila diktirana od uloge, katero je igrala Amerika v vojni in od pričakovanja, ki je vstalo v dušah narodov, s katerimi smo se združili v velikem boju.

Združene države so stopile v vojno s popolnoma drugega vidika kot katerikoli drugi narod, z izjemo naših zaveznikov na tej strani oceana. Stopili smo v vojno ne radi tega, ker bi bili naši interesi direktno ogroženi ali ker so bile kršene gotove pogodbenne obveznosti, kojih del bi bili mi, temveč le, ker smo videli, da je bila povsod ogrožena supremacija ali celo vrednost pravice ter so bile tudi proste vlade vsepovsod ogrožene vsled neznosne agresivnosti sile, ki ni upoštevala niti pravice, niti obligacij in koje vladni sistem je zanikal pravice državljanov proti avtokratični avtoriteti vladajočih. Pri uravnavi miru nismo skušali dobiti zase nikake posebne odškodnine, temveč le zopetno uvedbo pravice ter zagotovilo prostosti vsepovsod.

Stopili smo v vojno kot neinteresirani prvobojevniki pravice ter se tudi v mirovni pogodbi nismo interesirali na noben drugi način.

Upanja narodov, zvezanih proti centralnim zaveznikom, so padla zelo nizko, ko so pričeli naši vojaki vreti preko morja. Vsepovsod med njimi, razven v najtrdnejših duhovih, je prevladovala temna slutnja nesreče.

Vojna se je končala v novembru, pred osmimi meseci, a treba se vam je le spomniti česa smo se bali sredi poletja, kratke štiri mesece pred premirjem, da spoznate, kar je izvršila naša pravočasna pomoč tako za njih moralo kot za njih fizično varnost.

Ona prva akcija, pri Chateau Thierry, ki ne bo nikdar pozabljena, se je že vršila.

Naši junaški vojaki in mornarji so že zaprti zev, katero se je sovraščini že posrečilo odpreti za njegovo napredovanje proti Parizu, — so že obrnili val bitke nazaj proti mejam Francije ter prišli z navalom, ki je bil določen, da reši Evropo in svet.

Od tedaj naprej so bili Nemci vedno potiskani nazaj in nazaj. Nikdar se jim ni posrečilo potisniti uspešno naprej. Kljub temu pa ni bilo še nobenega trdnega upanja. Prestrašeni možje in ženske, vodilni duhovi Francije, so prisostvovali slavljenju 4. julija preteklega leta v Parizu iz velikodušne uljudnosti, — a brez sreče za slavnost in majhnim upanjem. Šli so pa proč z nečim novim v svojih sredi. Oni sami so nam povedali to.

En sam pogled na naše moče, na njih moč, njih zaupanje, ki se je kazalo v vsaki kretnji, na njih mirne in razumne oči, — je privedel vsakega, ki jih je videl onega znamenitega dne, do spoznaja, da se je zgodilo nekaj več kot je navaden dogodek in boju. nekaj povsem različnega od pripravega prihoda svežih čet.

Velika moralna sila se je vrgla v boj. Fina fizična sila teh navdušenih mož je govorila o nekaj več kot so navadni telesni moči. Nasilni so velike ideale prostega naroda v svojih sredi in s to vizijo so bili nepremagljivi. Njih sama navzočnost je prinesla uteho. Njih bojevanje pa je napravilo zmago za gotovo stvar.

Priznani so bili kot križarji in ko so jih tisoči narasli na milijone, je vsakdo spoznal, da pomeni njih moč rešitev.

Oni pa so bili povsem sposobni možje, da uresničijo to upanje. Fincijski možje niso šli še nikdar v bitko. Njih častniki pa so bili vredni njih.

To ni prilika za izgovarjanje slovesov in armade, katere je poslala Amerika v Francijo, a ker govorim o njih misliji, naj govorim tudi o ponosu, ki sem ga delil z vsakim Amerikancem, ki jih je videl tam ali imel opravka z njimi. To so bili one vrste možje, po katerih želi Amerika biti zastopana, one vrste ljudje, katere si želi imeti vsak Amerikaneec za svoje tovariše in rojake v veliki strašni bitki, a nežni in uslužni izven nje.

Bili so prosti možje pod orožjem; niso pozabili svojih idealov sredi nalog nasilja. Ponosen sem, da sem imel privilegij biti združen z njimi in da imenujem samega sebe njih voditeljem.

Sedaj pa hočem govoriti o tem, kaj so pomenili za ljudi, ob kojih strani so se borili in za narod, med katerega so se pomečali s tako pripravljenostjo, kot prijatelji, ki so le hoteli biti uslužni. Za vse so bili vidno posrebljenji Amerike. Kar so storili, je napravilo Ameriko za vsa, da kar se zvezava, za živo realnost ne le pri narodovih, temveč tudi pri desettinalnih milijonov možkih in ženah, ki so bili razpršeni v naravnosti in nevarnosti, za vse, kar so storili, da so bili uslužni in uslužni.

PREDSEDNIK WILSON.

nem strahu, da ne bodo verjeli nikdar razpete in da bodo upanja za vedno uničena.

Pritisk tega, za kar so se zavzemali, je ležal za nas, ki smo zastopali Ameriko pri mirovni mizi. Bila je naša dolžnost gledati na to, da je vsak sklep, katerega smo se vdeležili, prispeval, v kolikor smo bili mi v stanu uplivati nanj, k pomirjenju strahu in k oživilju upanja narodov, ki so živeli dosedaj v oni senici, narodov, ki so prišli z našo pomočjo do svoje prostosti. Bila je naša naloga storiti vse, kar je bilo v naši moči, da napravimo triumf prostosti in pravice trajnim triumfom, s kojega zagotovilom naj bi živeli ljudje vsepovsod brez strahu.

Stare zapreke so stiale vsepovsod na poti, — obljube, katere so dale vlade druga drugi v dneh, ko se je mešalo moč in pravico ter je bila moč zmagaleca brez omejitve. Dogovori, ki so imeli namen razpolaganja z ozemlji, razširjenja suverenosti, ki so služila interesom onih, ki so imeli moč v rokah, so bila sklenjena brez misli na to, kaj si želi prizadeti narod in kakšen dobiček bo imel od tega. Teh dogovorov pa ni bilo vedno mogoče častno potisniti na stran.

Ni bilo lahko čepiti novi red idej na stari red in nekateri sadi deži tega cepljenja, bojim se, bodo za nekaj časa trpki. Z malimi izjemami pa so možje, ki so sedeli z nami ob mirovni mizi, prav tako odkrito kot mi želeli priti proč od slabih uplivov, nelegitimnih namenov, demoralizirajočih ambicij ter mednarodnih kovarstev iz katerih so vzklikli zlokobni načerti Nemčije kot naravni plod.

Naš privilegij je bil formulirati principije, ki so bili sprejeti ne radi tega, ker smo prišli mi noter, da pospešimo in zagotovimo zmago, temveč radi tega, ker so bili voljni sprejeti kot principiji, v katerih so bili vzgojeni pošteni in prosvitljeni duhovi vsepovsod. Govorili so o vesti sveta kot o vesti Amerike ter sem vesel, da moram plačati svoj tribut respekta in hvaležnosti onim zmožnim, v bodočnost zročim možem, s katerimi je bil moj privilegij sodelovati za njih nezmotljivega duha sodelovanja, za njih stalni napor, da prilagodijo interese, ki so jih zastopali, principijem, glede katerih smo se zedinili.

Težkoče, ki so bile številne, so ležale v okoliščinah, ne pa pogosto v ljudeh. Skoro brez izjeme so vodilni možje ugledali resnično in polno vizijo problema miru kot nerazdeljive celote, problema ne le prilagodjenja interesov, temveč problema pravice in pravične akcije.

Atmosfera, v kateri je poslovala konferenca, ni bila videti ustvarjena od ambicij močnih vlad, temveč od upanj in aspiracij najmlajših narodov ter narodov, dosedaj pod jarmom sile, katero je omajala in zdrobila zmaga.

Dva velika cesarstva sta bila prisiljena v politični bankerot in mi smo upravitelji konkursa. Naša naloga ni bila le napraviti mir s centralnimi državami ter popraviti zlo, katero so storile njih armade. Centralne države so živle v javnem kršenju številnih bistvenih pravic, za katere je bila vojevana vojna. Obvladale so tuje narode, do kojih vlade niso imele nobene naravne pravice. (Ali imajo Italijani glede Slovencev?) Izsiljevale so, ne pokorščino, temveč dejansko suženjstvo ter izrabljale one, ki so bili slabi na ko-rtist onih, ki so bili mojstri in nadgospodi edinole s silo orožja.

Noben red ni bil mogoč, dokler ni bil pravilno uravnan celi red v centralni Evropi.

Svoj govor je zaključil z besedami: Mi se ne smemo vrniti. Mi moramo iti samo naprej ter z odprtimi očmi in osveženim duhom slediti prikazni. Amerika naj v resnici pokaže pot. Svetlobni žarki padajo samo na to pot in nikamor drugam.

POŠTNA ZVEZA Z JUGOSLAVIJO.

V Jugoslavijo se lahko pošilja pisma, liste in tiakovine, če pošiljatev odgovarja vsem zahtevam Poštnice Dunje. Lahko se pošlje regijstirane ali pa z navadno pošto. Glavni poštar je odvrnil, da tega zasukrat še ni mogoče, da bo pa dovoljeno v kratkem času. Naznanjamo, da smo pred tremi dnevi našli pošiljati naš list v stare Jugoslavije in določili, da bodo naši pošiljatelji dobili za vsako pošiljavo tudi pakete in zavoje, vsebujoče obleko, hrano blago itd. Glavni poštar je odvrnil, da tega zasukrat še ni mogoče, da bo pa dovoljeno v kratkem času. Naznanjamo, da smo pred tremi dnevi našli pošiljati naš list v stare Jugoslavije in določili, da bodo naši pošiljatelji dobili za vsako pošiljavo tudi pakete in zavoje, vsebujoče obleko, hrano blago itd.

Odobrenje pogodbe

Predsednik Ebert je podpisal resolucijo Narodne skupščine. — Člani so pospešili akcijo.

Weimar, Nemčija, 10. julija. — Nemška Narodna skupščina je na jasn način pokazala, da se hoče na hiter način izbežiti neprijetne naloge odobrenja pogodbe, ne da bi zatemnila odredbo s posebnimi resolucijami.

Pri otvorjenju seje so vložili konservativci resolucijo, ki bi napravila odobrenje odvisno od razsodbe priznanih oblasti glede mednarodnega prava. Če more namreč predlagano mednarodno sodišče razpisati in določiti obravnavo ter naložiti kazni, ki niso bile dosedaj predpisane od mednarodnega prava.

Resolucija se je tikala uveljavljenja člankov od 227 do 230 mirovne pogodbe, ki določajo obravnavo proti prejšnjemu kazerju ter Nemcem, ki so obtoženi povzročena vojne ali kršnja vojnih pravil. Članki določajo tudi ustanovitev nevtralnega sodišča, ki naj bo določil vprašanje odgovornosti za konflikt.

Predlog za odobrenje pogodbe je šel skozi prvo čitanje, nakar je bil določen odmor, da se da strankam priliko razpravljati o resoluciji. Po petnajstih minutah se je zbornica zopet sestala in dr. Schiffer, voditelj narodnih liberalcev ter prejšnji finančni minister, je izjavil, da obžaluje uvedbo resolucije, kajti s'azila bo le v to da zmeša celi položaj.

Neki klerikalni govornik je izjavil, da je za rezervacije minul. — Konservativci so branili resolucijo, ki pa je bila odločno poražena.

Nato se je vršilo drugo in tretje čitanje pogodbe z opozicijo, ki je prihajala od demokratov, narodnih liberalcev in konservativcev.

Dr. Dernburg, prejšnji finančni minister, von Payer, prjšnji cesarski podkancler in nekateri drugi demokrati so glasovali za odobrenje.

Večina članov kabineta je bila navzoča in tudi zbornica je bila polno zastopana. Dr. Mueller, zunanji minister, je izjavil v svojem govoru, da bo odobrenje pogodbe dovedlo do hitrejšega razveljavljanja blokade.

Nahajamo se na tem, da pričnemo štiridsetletni marš skozi puščavo, — je rekel. — Nobena druga izjava ne morem najti za pot trpljenja, katero nam predpisuje izpolnenje pogodbe.

Dr. Peter Spahn, voditelj katoliškega centra, je rekel: — Privolili smo v pogodbo pod težkim pritiskom, da rešimo same sebe anarhije in da ohranimo domovino pred notranjim uničenjem.

Govorili so še nadaljni, ki so vs izjavljali, da je pogodba krivična, da jo je nemogoče izpolniti in da bo dan oproščena Nemčije kmalu napočil.

Te govore je zbornica pozdravila s tako burnim aplavzom, da je predsednik skupščine, Fehrenbach, opozoril, da je plaokanje proti pravom skupščine. Preti je tudi, da bo dal izprazniti galerije. Debata pa je šla naprej vs prišlo aličnih govorov in aličnih aplavza.

Tekom debate je predsednik protestiral proti temu, da bo Al-Alzacija in Lorencka odtrgana od Nemčije. Rekel je, da je pogodba iz leta 1870 enotavno vrnila, kar je bilo vzeto Nemčiji pred 150 leti. Dal je izjavo upanja, da bo narod Alzacije ohranil svoj nemški značaj, navade in civilizacijo. Nepriznani odstop finančne ga ministra bo mogoče dovedel do kabinete krize. Njegov načrt za vlačno kontrolo ter ekonomska rekonstrukcija je bil poročan v kabinetu s 13 predloženimi predlogi.

ITALIJA SE TOLAŽI

NITTI JE IZJAVIL V LAŠKM PARLAMENTU, DA BO VLADAL Z ŽELEZNO ROKO TER VZDRŽAL V ITALIJI RED. — VELIKANSKI NOVI DAVKI V ZNESKU 500 MILLJONOV DOLARJEV. — NITTI SVARI PRED GOVORICAMI O REVOLUCIJI.

Rim, Italija, 10. julija. — Pri obrazložitvi vladnega programa v parlamentu je izjavil večeraj Nitti, italijanski ministrski predsednik, da bo italijanska vlada vzdržala red s trdno roko in brez obotavljanja ali slabosti. Rekel je, da hoče italijanska vlada povspositi mirovna pogajanja. Dal je tudi izjavo upanju, da bo mogoče takoj skleniti mir s polnim vzdržanjem laških narodnih aspiracij. Vlada namerava vprioriti hiter pohod z vojnega v mirovno stanje in to je potrebno vsled številnih konfliktov, ki so se završili v zadnjem času.

Ogorčenje med narodom bo vlada sama odpravila z znižanjem cen, brez česar je po izjavi Nittija nemogoče zajamčiti socialen mir. Vlada bo hitro pripravila finančne in gospodarske izpremembe, ki so potrebne vsled novih pogojev, a javni red je neobhodno potreben za vdejestvovanje celega programa.

Glede notranje politike je izjavil Nitti, da podpira reformo senata, ki naj bi se izpremenil v delno izborno zastopstvo. Zagovarjal je tudi volilno reformo za poslansko zbornico. Objavil je, da bodo uveljavljeni novi davki, potom katerih se bodo dohodki izdatno zvišali. Novi davki bodo obstajali v glavnem iz naprednega dohodninskega davka na dohodke, ki so direktno zvezani z vojno.

Nitti je objavil nadalje, da bo armada demobilizirana, kakor hitro bo to dopuščal mednarodni položaj in kakor hitro bo vstanovljen notranji red. Rekel je, da namerava vlada električno obratovati skoraj 4000 milj železnice v namenu, da prihrani premog ter izrabi vodno silo dežele. Železnice v dolini reke Pada bodo isto tako obratovane z elektriko ter bodo v to svrhu služili vodopadi v Trentinu. Posebno pozornost bo posvetila vlada avijatici da bo postala Italija kot pravi on središče svetovne avijatike.

Signor Nitti je obžaloval izjave ki so na srečo prav izolirane in kojih namen je zasejati nezaupanje med Italijo in njenimi zavezniki.

Nekateri neprijetni dogodki, ki so se završili na Reki in v drugih mestih, so bili pretirani — je nadaljeval. — Francija in Italija imata veliko čednosti in skupnem, a tudi nekatere napake. In med te je šteti razburjenje radi malenkostnih dogodkov. Noben tak dogodek ne more izpodkopati prijateljskega razmerja med obernima deželama, ki je bilo posvečeno s skupaj prelito krvjo. Demokratična Francija mora spoznati, da zaupa Italija v njeno prijateljsko sodelovanje za razvoj narodnega preobrata.

Soglasno z ministrskim predsednikom izgubi laška vlada vsako Soglasno z ministrskim predsednikom izgubi laška vlada vsako vsako nadaljnjo skrčenje cene bi pomenilo dejansko uničenje. Sedanjni problem leži v tem, da se spravi v soglasje stroške s ceno ter izloči posredovalce.

Kdorkoli govori o revoluciji z ozirom na sedanje razmere v produkciji in izmenjavi tega je smatrati za sovražnika naroda — je dostavil. — Če je revolucija zlo v deželah ki imajo na razpolago dovolj surovin bi pomenila naravnost samomor za deželo kot je Italija.

Nitti je rekel, da bo imela Italija v bližnji bodočnosti zunanega dolga v znesku štiristot milijonov dolarjev, brez ozira na cirkulacijo papirnatega denarja, katerega je štirikrat več kot pred vojno. Stroški civilne službe pa so se med tem časom potrojili. Navadni izdatki znašajo celih tisoč milijonov dolarjev.

Obžaloval je stalne pretne glede stavk, ter izjavil, da je posledica tega zmešnjava z oziroma na pravico brez nasilja in pravice s silo. Trdil je tudi, da imajo povišane plače za posledico povišanje vseh življenjskih stroškov.

Delavska zbornica je izdala manifest, v katerem pravi, da je dobila jamstva, da ne bodo cene življenjskih potrebščin povišane, temveč, da bodo ostale skrčene za 50 odstotkov. Zbornica poziva narod, naj se vrne na delo.

KDO BO KONTROLIRAL DAR DANELE?

Paris, Francija, 10. julija. — Tukajšnji zastopnik Koščakovice vlade, princ Lvov je pisal Clemenceauju kot predsedniku mirovne konference pismo v katerem ga o pozarja na ruske interese v turškem cesarstvu ter ga prosil, naj dobi Rusija mandat nad Dardanelami. Lvov predlaga za Carigrad mednarodni mandat, v katerem naj bi bila zastopana tudi Rusija. Nad Armensko Rusija ne more sprejeti nobenega mandata.

Strijalnih organizacij po celi državi je vložilo proteste proti poskusu, da se podredi industrijo in eksportno trgovino vladnemu nadzoru. Ti protesti so bili v glavnem odgovorni za sklep kabineta, da zavrne predlog Wissella.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir \$ 6.80
100 lir \$ 13.00
500 lir \$ 64.00
1000 lir \$ 128.00

Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSE,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POŠTNI IN DENARNI PROMET Z NAŠO STARO DOMOVINO JE SEDAJ ZOPET POPOLNOMA ODPRT.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in se lanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošiljamo za vsak dolar 18 kron v staro domovino, na primer:
100 kron... \$ 5.55
200 kron... \$ 11.10
500 kron... \$ 27.75
1000 kron... \$ 55.50

Za pošiljanje večjih zneskov smo pripravljene napraviti še ugodnejšo ceno po pisnemem ali ustnemem dogovoru. Denar nam pošliti je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSE,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

“GLAS NARODA”

(Slovenian Daily)

Owned and published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

“GLAS NARODA” izhaja vsak dan izvenredni nedelja in praznikov.

Za celo leto velja list na Ameriko in	Za celo leto za mesto New York \$2.50
Canada \$2.50	Za pol leta za mesto New York \$1.50
Za pol leta \$1.50	Za četrt leta za mesto New York \$1.00
Za četrt leta \$1.00	Za inozemstvo za celo leto \$4.00

GLAS NARODA

(“Voice of the People”)

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje ličvaliče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

“GLAS NARODA”

Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telefoni: 2876 Cortlandt.

Gompers proti priseljevanju

Na prvem letnem kongresu vse-ameriške delavske federacije, ki se je vršil v sredo v hotelu Continental v New Yorku, je nave dal Samuel Gompers vzroke, ki so napotili Ameriško delavsko federacijo, da je priporočila prepoved priseljevanja za nadaljnja štiri leta.

Pojasnilo je bilo odgovor na resolucijo, katero je vložil L. N. Morones, mehikiški delegat in ki je bila sprejeta soglasno od konvencije, v kateri se prosi Ameriško delavsko federacijo, za podrobno pojasnilo glede vzrokov take akcije.

Gompers je rekel med drugim tudi naslednje:

— Cenitve se glase, da imamo sedaj v državi nekako 108,000,000 prebivalcev. Priseljevanje skozi dvajset let do leta 1914 je bilo tako veliko, da je postalo ogroženo standardov in pogojev življenja v naši državi. V fiskalnem letu, ki se je končalo dne 1. julija 1914, je prišlo v Združene države 1,250,000 priseljenec. Priseljevanje ni bilo naravno ali normalno. Obstajala je kombinacija med korporacijami, ki so imeli v parobrodni družbi, ki so pošiljale agente po vseh evropskih deželah, ki naj bi napotili delavce, naj pridejo sem za dolgoročno ceno.

Kontrakti, katere so imeli ti industrijski trusti v družbi korporacij s temi ljudmi, so bili takega značaja, da so bili ti ljudje skozi leta sužnji teh trustov. Ljudje, ki so opazovali ladje, prihajajoče v to deželo, so videli priseljence, ki niso imeli s seboj ničesar drugega kot majhen kovček. Te ljudi so naložili nato na vlake ter odvedli v tvornice, klavnice, jeklarne in druga industrijska podjetja.

Položaj je prišel do take višine, da so magnati trustov oglaševali v ameriških listih ter v listih drugih dežel, da hočejo delavce, da pa ne marajo ameriških delavcev.

Tekom leta smo skušali organizirati ljudi v klavniški industriji ter bili uspešni do gotove meje. Tudi smo skušali organizirati ljudi v železnih in jeklarskih industrijah. Izdali smo tisoče in tisoče dolarjev ter bili v stanu organizirati le 100,000 mož v teh industrijah, v katerih je zaposlenih 1,500,000 ljudi.

Ti ljudje so bili v suženstvu ter so smeli čitati časopise v svojih lastnih jezikih, ki so jih učili, da morajo sovražit ameriško delavsko gibanje in da se mu ne smejo pridružiti.

Od leta 1914 naprej smo imeli le malo priseljevanja. Vzeli smo štiri milijone mož ter jih poslali v taborišča. Ti so bili sedaj vrnjeni v industriji. Trije milijoni so že demobilizirani, a še vedno je pol milijona v vojaški službi.

Prositi hočem vsakega moža tukaj, naj preišče svojo vest ter pove, če ni naša dolžnost najti dela za one ljudi, ki so bili voljni umreti, da dajo Ameriki in našim zaveznikom prostost.

Naša prva dolžnost je tako uravnati svoje zadeve, da bo imel Amerikane pravico do dela pred katerikoli drugim, ki bi prišel semkaj iz katere druge dežele.

Zelo lahko je za ljudi v deželah, ki isco ogrožene, protestirati proti akciji Združenih držav, a mi se nahajamo v veliki nevarnosti, razven če se kaj ukrene.

Požrešnosti in ropazelnosti delodajalcev ne bomo prepustili standarda, katerega smo ustvarili za ameriškega delavca ter ga tudi ne bomo pustili podminirati od prevelikega števila priseljenecov.

To so kaj kritični časi, časi kot jih še ni videl svet in to pomeni enostavno, da se moramo zavarovati ali pa biti pregaženi. Ko bo ta kritična doba minula, bo Amerika zopet lahko postala dom onih, ki bodo prišli prostovoljno, da se nastanijo tukaj ter žive soglasno z našim standardom. Z veseljem bomo prožili roko onim, ki bodo prišli v tem duhu.

Ta čas bo prišel in mogoče še pred štirimi leti, a do tedaj je treba nekaj storiti, da se zavaruje življenja in standarde delavskega naroda v tej deželi.

Izvajanja Gompersa so v gotovi meri upravičena ter točna, a vendar ne zadenejo stvari v živo. Zakaj pa je opaziti v vseh industrijskih krogih toliko vznemirjenja vspricho vedno naraščajočega odhajanja delavcev v Evropo? Ni le denar, katerega odnašajo ti delavci domov. Živa sila je, ki predstavlja resnično izgubo za ameriško industrijo. Denar se da vedno nadomestiti, a živo silo, delavno roko je mogoče nadomestiti le z drugo delavno roko. Splošno se glasi, da bo odpotovalo v najkrajšem času več milijonov delavcev iz Združenih držav v Evropo. Med njimi bo več tisočev takih, ki so tudi tvegali svoje življenje na bojnih poljih Francije za Ameriko in zaveznike. Za domače Amerikane bo vsled tega obilo, preobilo dela v ameriških industrijah, kajti stopili bodo lahko na mesta onih, ki bodo odšli v Evropo in odkoder se ne bodo najbrž nikdar več vrnili. Zakaj torej tak strah pred priseljevanjem, ki sploh ni vjeto, z izjemo priseljevanje Židov, ki pa ponavadi ne delajo v premogovnikih in topilnicah? Zakaj toliko kričanja za zavarovanje standarda življenja za ameriškega delavca? Priseljevanje bo majhno, izseljevanje iz Združenih držav pa veliko in dela bo dobil vsak Amerikane, samo če ga bo hotel.

Kdor pozna dejanske razmere v ameriški industriji ve, da opravljajo največja in najbolj zdravju škodljiva dela ravno priseljenec iz Evrope in Mehike. Malo je pristnih Amerikancev, ki bi bili voljni stalno delati v premogovnikih, drugih rudnikih, topilnicah, na železniških tračnicah, v predilnicah, razven če dobe mesta predelavcev in “bosov”. To velja prav posebno za iztočne države ter pne srednjega zapada.

Ko bodo industrije zopet postavljene na mirovni temelj ter bo morala Amerika zgladiti skoro polovico sveta s svojimi proizvodi, poljedelskimi in industrijskimi, tedaj se bo dvignil po celotni krič: — Kje dobiti delavce, te take, ki opravljajo vojno najtežja dela? Kje dobiti premogarje, kajti brez premoga morajo potovati vse stave industrije? Kje dobiti delavce roke za vse one nove stave, nove stave, nove stave, ki so pravi temelji naše države?

obratovanje industrije, kot je vodstvo in strokovnjaško delo samo? Takrat se bodo odprle oči tudi marsikateremu ameriškega delavskemu voditelju, ki domneva sedaj, da bi moglo nadaljnjo priseljevanje škodovati življenjskemu standardu ameriškega delavca.

Dopisi

Brooklyn, N. Y.

V nedeljo dne 20. julija pridijo peveci “Slovana” svoj družinski izlet k ta “Revnuemu” v vrst pod zeleno trto. Vljudno je vabljen vsak, kateri je naklonjen “Slovanu”, ker tu se ne bo šlo za dobiček, pač pa samo za zabavo. Da bo pa zabave dovolj, smo dali na program “tribenski lone” za razbijati. Vstopnina je presta za vsakega, kateri želi priti in parurije veselja uživati pri naši jedmenoveca in pri naši narodni pesmi. Iz pumpe bo pa priklopila ona Zlajtina kaplja 2.75%. za katero bomo vsi enako prispevali, seveda bojšie polovice bolj po mlinski bojšii! Ne pozabite dne 20. julija pri “Revnuem” pod zeleno trto! Na svidenje!

L. Muc,

tajaik slov. pev. dr. “Slovana”.

Morgantown, W. Va.

Minula je hladna spomlad in nastopilo je gorko poletje. Gorki poletni dnevi, prijazno gorko solnce obseva gozde, polja in vrtove. Po drevju žrgonijo drobne ptice, po polju in vrtovih cveto lepe nam cvetlice! Le tupatam se oglasi roparski ptič, morlee nedolžnih pticic, ter umori ali poškodeje katero. In zopet pridiva nezadržana nevihta ter poškodeje lepa zelena drevesa. Tako je v naravi.

Tu je rojak Martin Dolar, povsod priljubljen in je bil vedno rad vesel. V času, ko je razsajala morilka flu, je šel večkrat v so-

sedno Pennsylvanijo, ker tam se ni takrat mraz pomiril nep-zabljen zdravilne kapljice, za katero zdej marsikateri žaluje in ki je bila takrat še od zdravilov zelo pripravljiva. Prinesel je je, kolikor je največ mogel, dasi je bilo težavno zaradi stroge je stare westvirginjske cenzure. Hodil je od hiše do hiše obiskovat bolnike, dokler ni tudi njega bolezen pozožila v posteljo, ter jim dajal takrat pripravljivo, sedaj prepovedano kapljico. Morilka flu mu je prizanesla. Ozdravel je in se naprej zdrav veselil med svojimi prijatelji. Ali prišel je roparski ptič, namreč nek konjski preganjaj, ki je vozil premog iz rova. Nekega dne, predno se je Martin podal v rov na svoje dele, je ta junaki preganjaj zaradi majhnega preprija trikrat ustrelil na njega iz samokresa ter ga zadel v levo nogo. Nogo so mu nad kolonom odrezali v morgantownski bolnišnici, ne da bi ga vprašali ali mu prej povedali, kaj bodo naredili.

Vojna v Evropi, vojna tu. Še pri delu imajo ti izobraženi ljudje samokrese s seboj. Pač so junaki! Fako se obrača! za časa flu je on hodil bolnike obiskovat. Zdej ho dijo pa drugi njega. Nesrečni Dolar je član SNPJ, in pa angleške organizacije Moose. Ker je oni junak pobegnil, je želeli, da bi prišel na svitlo, ako je res kak pravi na svetu. Martinu pa želimo, da bi kaj kmalu okreval.

J. P.

Kako misli Anatole France o oficijelni Franciji

V ženevskem socialističnem listu “La Feuille” z dne 2. maja čitamo sledeči članek, ki zasluži, da ga naši čitatelji prečitajo: “Ko je gospod Pichon lansiral z visoke tribune v komori eno virtuozne in sedaj historične besede z obzirom na po “boljševičih predlagan mir”: “Mi se ne bomo nikoli pogajali z zločinom”, se je poslanecem zadelo, “da je zadel v črno točko” in izbruhnilo je aplavdiranje, ki se je valilo, grmelno in svedočile aprobaicijo entuziastične komore.

“In nikogar ni bilo tedaj, da se spomni zgodovine. Ali mi ni samo pozabili, da je bila Francija sklenila s carjem alianco, zapečateno s tajno pogodbo, da zadušči z ognjem in mečem revolte v Finski in Poljski in da potopi v morju krvi revolucije let 1903 in 1905; ona mu je posodila milijarde, širokosrčno, toliko kolikor si je pozele krvoločni car. Kadar se črne tolpe hrumele po Rusiji, požirajoč žene in otroke, tedaj ni ničesar rekla O, ona ni imela nič besedice tedaj. To je ni prav nič revolucija. Odesa, Kijev, Harkov so dobneli vpitja zaklanih žrtv, ali oficijelna Francija je bila gluha. Ona je posejevala denar, nemoteno, vse drugo ji je bila deveta briga”.

“To pa, seveda, ni paktiranje z zločinom!”

“Francija je legla na trebuh pred carja brez vsakega sramu. Ona pošilja danes svojo vojsko vojsko vojskovanikov na boljševike, hoče vse pokončati in se veseli, kako, blagodarje njej, umirajo od lakote”.

“Odkod ta razlika ravnjanja?”

“Prvi plača; drugi pa plačati noče”.

“Ali zločini, ki so jih delale tolpe “Malega Petricka”, so ravno taki zločini, kakor oni, ki se jih podičje boljševikom! Da, ali poznati treba francosko politiko”.

“— Ali plačaš?”

“— Da”.

“Tako je, preljubi prijatelj. In ti, tam doli? Kaj! ti odklanjaš? Kanalijski, ropar! S tabo mir! Ti se ne upaš prositi za mir? Ušivec, smrad, boljševik. Ne, nikoli. Najprej plačaj, potem se bomo že menili!”

“Ničesar nisem iznašel. Jaz samo ponavljam to, kar je rekel pravi Francoz, najinteligentnejši, miroljubni, generozni, najboljši: — Vsi denar je plačal marsikater delavec, kama iz otrok petrograjskih. Plačal je administrativni uslužbenec v vojski. Taka, stokratna plačila v vojski”.

sku, oficijelno organizirane pokostu “La Feuille” z dne 2. maja čitamo sledeči članek, ki zasluži, da ga naši čitatelji prečitajo: “Ko je gospod Pichon lansiral z visoke tribune v komori eno virtuozne in sedaj historične besede z obzirom na po “boljševičih predlagan mir”: “Mi se ne bomo nikoli pogajali z zločinom”, se je poslanecem zadelo, “da je zadel v črno točko” in izbruhnilo je aplavdiranje, ki se je valilo, grmelno in svedočile aprobaicijo entuziastične komore.

“In nikogar ni bilo tedaj, da se spomni zgodovine. Ali mi ni samo pozabili, da je bila Francija sklenila s carjem alianco, zapečateno s tajno pogodbo, da zadušči z ognjem in mečem revolte v Finski in Poljski in da potopi v morju krvi revolucije let 1903 in 1905; ona mu je posodila milijarde, širokosrčno, toliko kolikor si je pozele krvoločni car. Kadar se črne tolpe hrumele po Rusiji, požirajoč žene in otroke, tedaj ni ničesar rekla O, ona ni imela nič besedice tedaj. To je ni prav nič revolucija. Odesa, Kijev, Harkov so dobneli vpitja zaklanih žrtv, ali oficijelna Francija je bila gluha. Ona je posejevala denar, nemoteno, vse drugo ji je bila deveta briga”.

“To pa, seveda, ni paktiranje z zločinom!”

“Francija je legla na trebuh pred carja brez vsakega sramu. Ona pošilja danes svojo vojsko vojskovanikov na boljševike, hoče vse pokončati in se veseli, kako, blagodarje njej, umirajo od lakote”.

“Odkod ta razlika ravnjanja?”

“Prvi plača; drugi pa plačati noče”.

“Ali zločini, ki so jih delale tolpe “Malega Petricka”, so ravno taki zločini, kakor oni, ki se jih podičje boljševikom! Da, ali poznati treba francosko politiko”.

“— Ali plačaš?”

“— Da”.

“Tako je, preljubi prijatelj. In ti, tam doli? Kaj! ti odklanjaš? Kanalijski, ropar! S tabo mir! Ti se ne upaš prositi za mir? Ušivec, smrad, boljševik. Ne, nikoli. Najprej plačaj, potem se bomo že menili!”

“Ničesar nisem iznašel. Jaz samo ponavljam to, kar je rekel pravi Francoz, najinteligentnejši, miroljubni, generozni, najboljši: — Vsi denar je plačal marsikater delavec, kama iz otrok petrograjskih. Plačal je administrativni uslužbenec v vojski. Taka, stokratna plačila v vojski”.

“In kdo torej govori tako? To je Anatole France v mesecih februarju in marcu 1915.

“Francoska politika se ni spremenila. Francija je zemlja tradicij. Ona ravna danes, kakor je ravnala včeraj. Tudi moramo skomigavati z rameni, kadar nam ona izjavlja: “Mi se ne bomo nikoli pogajali z zločinom”. Francosko časopise nam sicer hoče zakidati možgane, ali mi vendarle še nismo popolnoma idioti. Mi smo že prenapolnjeni z norostjo z zvižajami in narobe obrnjenimi resničnami, zato pa se naš organizem brani, da bi jih požiral še nadalje.

“Na koncu pa boljševiki in njihovi zločini, izmišljeni ali pa resnični, oficijelne Francije sploh ne zanimajo. Naj ona nacionalizira svoje žene, svoje banke, naj ona napravi sto drugih bedarij, vse to ji je deveta briga. To, kar jo zanima, to je denar, preljubi, predobri denar.

“Boljševiki so jo razumeli. Čičerin, ljudski komisar za vnanje zadeve, je ponudil Parizu približno tak-le mirovni predlog, poln bridke ironije: Sovjetska vlada pripoznava, da je nemoralno odklanjati plačilo posojil, ki jih je francoska republika in bona fide dala carju Nikolaju II. Radi tega predlaga, da se dovolijo francoski kapitalistom, mesto izplačel v zlatu, ki jih ne more dati, rudniške koncesije in druge prednosti. Francosko vlado prosimo, da nam precizira, kakšnih koncesij si želi. Ali misli francoska republika skleniti s nami mir, ako ji, v eni ali drugi stvari, pomagamo?”

ZVIŽANJE vaših lastnih cigaret s **SLAVNIH LIBERTY CLUB** cigaretnim papirjem je postalo dejstvo kadilcev, ki imajo delikaten in dober OKUS. **LIBERTY CLUB** cigaretni papir izvaja **ZADOVOLJSTVO IN UŽITEK**. Škatlja velja \$4.25. 100 krčizic v vsaki škatlji. Če jih vaš prodajalec nima, pišite na **National Importing Co., Inc.** 727 Fifth Ave. Pittsburgh Pa. Prodajalcem popust.

izplačevanje ruske rente?”

“In prav lahko je najti točne besede te komunikacije, ako si ogledamo poslednje ponudbe miru svetovet. Jaz se prav dobro spominjam, da je bil mir predložen v takem zmislu”.

“In ako mir ni bil sklenjen, je bilo to samo zato, ker se ji niso zdele garancije zadosti varne. Ali potrudite se, premotriti francoske liste poslednjih mesecev? Lahko se konstatira, da je njihova glavna skrb za vprašanje, daji li so boljševiki res pripravljeni plačati in pod kakšnimi pogoji, ali če se plačati branijo”.

“Onega dne pa, ko bo vlada svetovet pripravljena plačati, pričakujemo lahko popoln obrat dekora. Oh, ti boljševiki, na koncu vendar-le niso taki strašni hudilci; moka, kajpada, ali končno! Ali če hočejo, da govorimo o denarju, nu, pa naj bo; začnimo se dogovarjati, samo če je to resno! Kar se pa tiče njihovih zločinov, moj bog, priznava mi le, mi smo stvar tudi precej pretiravali”.

“Hipokrizija vsake buržoazne vlade je velika. Ako govorim tu o Franciji, ni za to, ker so mogoče drugi njeni zavezniki manj hipokritični? To samo zato, ker jo poznam prav dobro. Govorim lahko o njej, ker ne resiram preveč, da bi se zmotil, medtem ko o drugih dosti manj vem”.

“Ta nedostatek iskrenosti in ta dupliciteta vodi v obup celo najhladnejše. Jaz sem citiral nekoliko France-ovih besedi ki jih je izrekel l. 1905; ali interesantno je to, kar govori ta isti v aprilu leta 1919”.

“Ko so pri zadnjih manifestacijah v čast Jauresa defilirali pohabljeni pred busto velikega tribuna in klicali: “Živela Francija!” je Anatole France, stoječ pred podobo svojega prijatelja odgovoril: “Ne: Živela Internacionala!”

“Oficijelna Francija se mu stidi bolj kot kdaj prej. In mi, kdaj bomo zopet našli ono francosko ljudstvo, ki smo ga ljubili in ki smo mu sledili, kakor ves ostali svet?”

(Anatole France je največji sodasni francoski pisatelj. Pod tem člankom je podpisan v originalu neki F. G.)

VRHOVI PREDSEDNIKOV.

Mount McKinley v Alaski, ki je visok 29,300 čevljev, presega glede svoje višine vse druge gore, imenovane po predsednikih. Na iztoku imamo Mount Washington, katero goro je tako krstil Rev. Cutler ib Ipswicha, Mass. Sosedni vrhovi so imenovani po predsednikih Adams, Jefferson, Madison in Monroe. Te je krstil tako John Weeks iz Lancastera: Različna hribovska društva prirejajo vsako leto izlete v te vrhove, kjer praznujejo četrti julij.

PAPIR IZ TRAVE.

Iz Mexico City se poroča: Preizkušnje, ki jih je napravil kmetijski departament, so dovele do naznanila, da se neke vrste trava po imenu “zakaton”, ki v obični raste v Mehiki, lahko rabi za izdelavo papirja.

POTREBUJEM KROJAČA.

Delo stalno, plaša po dogovoru. Naslov: Michael Omerzu, 2726-25 E Huntingdon St., Philadelphia.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1895 - Inskorporirana leta 1906.

Glavni urad v ZLY, MINNJ

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MICHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS V. GRAHEK 843 E. Ohio St., N.S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9441 Ave. M. So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GREGOR J. FORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 490, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St. Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT FOGORELC, 7 W. Madison St. Room 605 Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF FERDAN, 6026 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, 314 S. St. Yds. Sta box 62 Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407-8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo ozirali.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za običen prijatelj. Jednota posluje po “National Fraternal Congress” lestvici. V blagajni ima krog \$300,000 (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškočnih in smrtnin je že izplačala do \$1,500,000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen uolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih eselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Glede Ljubljanske Mestne Hranilnice

Tvrdka FRANK SAKSER je prejela od mestne hranilnice ljubljanske pismo datirano z dne 16 junij 1919 in med drugim piše tudi sledeče:

Mr. Frank Sakser, New York, N. Y.

Cenjeni:—

Vaše cenj. pismo z dne 18. aprila t. l. prejeli in vsebino istega vzeli na znanje.

Čudimo se vašim vrstam, da so rojaki glede našega zavoda živeči v Ameriki v skrbeh — so pač tudi onkraj luže brezvestni agitatorji ki delujejo zoper svoje lastne za vode — naš zavod žviva v novi državi VSAJ ISTI UGLEKOTI V STARI PRED VOJNO.

Pošljemo vam kot tiskovino računski zaključek za leto 1918, v posebnem ovitku, pa ne vemo, ako ga prejmete.

Poplačevanje dolgov in vlaganje denarja je v naši državi normalno, glede naših rojakov v Ameriki, kateri bi radi poplačali dolgove odnosno naložili denar v svoje domovini, vam pa tudi mi do danes ne moremo dati nobenega odgovora, ker je komaj dva meseca, da se vrši navadni pisemski promet, na denarni in priporočeni promet pa za enkrat še ni misliti.

Glede valute vam tudi ne moremo poročati nič gotovega, ker do sedaj še nismo prejeli od zgoraj nosenih navodil, pisalo se je že veliko o tem po časopisih, a to so bili samo navesti in ugibanja. Vpeljan bode najbrže dinar, koje ga kurz je danes 3 krone.

ROJAKI NAM IZ AMERIKE ŽE PRIDNO PISARJO, ker pa navadno povprašujejo, je-li smo prejeli denar, kojeja so nam poslali, ne da bi navedli banko, kateri so denar oddali in banko v Avstriji, po kateri nam je bil denar nakazan, nam ni mogoče vsem polvoljno odgovoriti, zategadelj vas prosimo, ako vam je mogoče, da jih opozorite, da naj navedejo vedno znesek, ameriško banko in pa čas, ko so denar banki izročili.

Mestna hranilnica ljublj.

Iz tega pisma je razvidno, da oni, ki hranilnici kaj dogujejo, sedaj lahko dolge poplačajo, kar se vrši povsem normalno. Vsem onim rojakom, ki so poslali v mestno hranilnico ljublj. denar za časa vojne po našem posredovanju, bomo preskrbeli vloženo.

VAŠNO POJASNILLO GLEDE POTOVANJA.

Bemica je, da je sedaj mogoče potovati v staro domovino, toda potovanje je zvezano s raznimi neprilikami in ne moremo nikomur svetovati potovati se na pot že sedaj.

Najde se pa mnogo takih ljudi, ki se ne ozirajo, pa ne prilike in hočejo na vsak način že sedaj odpotovati; pripravljani smo takim pomagati in urediti vse potrebno za potovanje. Predvsem pa naj nam vsak piše za pojasnilo, na kak način je sedaj mogoče potovati v staro domovino.

FRANK SAKSER

zne knjige v kakih dveh mesecih, ne da bi nas za to kdo opozarjal. Oni rojaki pa, ki so poslali denar v mestno hranilnico po kateri drugi banki in žele sedaj od hranilnice kako pojasnilo, morajo naznaniti mestni hranilnici ljublj. kdaj in pri kateri banki so denar vplačali, ter koliko. Šele potem mogoče zunanji mestni hranilnici uloge urediti in pošiljateljem to zadevno odgovoriti. Mestna hranilnica zahteva tudi, da se ji naznani, po kateri banki v Avstriji je bil denar izplačan, toda tega naši rojaki tu najbrže ne bodo vedeli.

Računskega zaključka še nismo prejeli. Kakorhito ga dobimo, bo stanje hranilnice konec leta 1918 priobčeno v tem listu.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St

STRAHOVALCI DVEH KRON

ZGODOVINSKA POVEST.
SPISAL FRANJO LIPIC

(Nadaljevanje).

Ob istem času se je od turškega brodovja pomikal velik čoln proti mestnemu obrežju. Poleg turških oficirjev in vojakov so bili v tem čolnu Piali paša, kapitan Desantić in vojvodinja Asunta. Pred nekaj urami je bil kapitan Desantić prihitel s svojo jadrenico in sedaj je šel z vojvodinjo v mesto iskat Kržana. Dogovorjeno je bilo, da takoj, čim najde Kržana, odpelje vojvodinjo in njega najprej na otok Antikitiro, potem pa gori na istrsko obrežje.

Admiral Piali paša je šel z vojvodinjo Asunto takoj na glavno zapovedništvo turške armade, da bi turške oblasti poiskale Kržana. Desantić pa se je ločil od njuj in je krenil v mesto, domnevajoč, da Kržan in Tomo že nista več jetnika, nego svobodna. Iskal pa je po vseh ulicah in izpraševal po njih vse ugotoviti, a izvedeti ni mogel ničesar. Ko je naposled dosegel, da je Bragadinu izpustil vse jetnike, obšla ga je bojazen, da sta Kržan in Tomo že skrivaj zapustila mesto, ako nista ponearočila. Sodil je, da sta v prvem slučajju naravnost krenila proti Mirabellovemu gradiču blizu Nizkojze, saj sta morala misliti, da se tamkaj muči vojvodinja Asunta. Rad bi bil krenil za njima, a ker turške oblasti se niso dovolile nikomur zapustiti mesta, moral je ostati v Famagusti. Čelo Piali paša mu je odrekal svojo podporo.

— Sin kralja Gjačića je najbrž kje skrit v mestu, je povedal turški admiral Desantić. Naši vojniki ga iščejo in zato je nemogoče, da bi mogli pred jutrišnjim dnem zapustiti Famagusto.

Zvečer je odkorakala iz mesta beneška armada. Njene zastave so vtilrale, piščalke so piscale in bobni so peli, ko je šla z vsemi vojaškimi častmi čez glavni trg mesta. A vendar je vladala v mestu neka smutna tišina. Ne enega pozdrava ni bilo slišati, ne enega klica. Prebivalstvo se je bilo zadržalo pri turških, če bi kazalo svoje simpatije hrabrim možem, ki so sledili deset mesecev z brezprizorno vztrajnostjo in z nadčloveškimi pogumi branili Famagusto pred stokrat številnejšo turško armado, vojniki pa so bili prepričani, da bi v tej smutni molččnosti, spremljajoči njih odhod, kazali nehalnemu prebivalstvu svoja čustva. Samo trdo so stopali ti možje in srdito so gledali predse, dokler niso imeli zadnjih utrdh za seboj.

Od tega dne ni nikdar več noben beneški vojak stopil čez prag Famaguste. Tekom stoletij je to nekdanj tako krasno, tako bogato in obljudeno mesto popolnoma propadlo in samo razvaline še pričajo o njegovi nekdanji slavi in močnatosti.

Zaman so turški vojniki vso noč iskali Ladislava Gjačića. Dognali so le to, da je bil Gjačić do prihoda Turkov jetnik provoditorja Bragadina in da ga je ta izpustil neposredno, predno so Turki zasedli mesto in vojašnico. Kako je Gjačić prišel iz mesta tega ni nihče vedel povedati. Vojaki so preiskali vse hiše in vso okolico, a

ves njihov trud je bil brez uspeha. Mustafa paša je prevzela ljuta jeza, ko je zanimal, da mu je utekel Ladislav Gjačić, in zato je izlil ves svoj srd na Antonio Bragadina.

— Kar sem namenil Gjačiću, naj se izpolni nad Bragadinom, je odločil in takoj izdal dotične ukaz.

Se ta dan se je izvršila nad Antonom Bragadinom strahovita obdoba. Na trgu pred ostanki provoditorjeve palače so vojniki napravili velik oder, da bi videlo vse ljudstvo vse ljudstvo, kaka usoda je zadela bivšega zapovednika Famaguste. Mustafa paša se je usedel s svojimi generali na balkon, kajti hotel se je naslanjati na mukah, ki jih je namenil Bragadinu, ter je še posebej naročil, naj delajo krevniki kar mogoče počasi.

Naposled so vojniki pripeljali Bragadina. Ponosno je stopal visoki, v težka železja vkljenjeni mož med njimi. Ko je stal na odru, se je ozrl po številni množici, ki je stala na trgu trepetaje strahu in sovražnosti, in zadel je obraz — zagledal je plemiča Andreja Kržana. Pozdravil ga je z oči ter se potem obrnil h krevnikom, ki so bili medtem pripravili svoja orožja.

Najprej so krevniki obesili Bragadina za roke na visoki vog, ki je bil postavljen ob oder, na noge pa so mu obesili težke uteži. Sedaj so nategnili vrvi in dvignili svojo žrtev kvilsku, da so zavpogle kosti, ga pustili nekaj časa viseti ter ga zopet spustili k tlom. To se je ponavljalo več ur.

Potem so krevniki sneli Bragadina z droga. Odsekali so mu obe roki ter mu z noži izbodli oči. Konecne pa so ga privezali k drugemu ter ga pri živem telesu devali iz toče, med katerim trpinčenjem je pa Bragadino izdihnil.

Mustafa paša je ves čas tega trpinčenja sedel na balkonu in se veseli strahu in trpljenja Bragadinega. Šele ko se naložili krevniki Bragadinovo truplo na voz in je odpeljal iz mesta je Mustafa paša vstal s svojega sedeža.

— Vsakemu krevniku izplačajte po pet cekinov, je Mustafa paša naročil svojemu pobočniku in poveljeval dečkom, da sem z njimi zadovoljen.

Smutna tišina, ki je ves čas mučenja vladala na trgu, tudi sedaj ni minila. Ljudstvo se je tiho razšlo, nihče se ni upal ziniti beselice. Strahoviti prizor je bil med ljudstvom povzročil grozen strah pred Turki. Vsakdo je hitel domov, da se umakne Turkom izpred oči.

Tudi Kržan in Tomo sta hotela oditi. A tu je iz provoditorjeve palače prihitel človek, ki se je bil že na dan mučenjem večkrat prikazal na oknu ter je od tamkaj v zadnjem trenutku zagledal Kržana in njegovega slugo. Silovito se je mož prerival skozi gnečo, dokler ni na posled dečel Kržana in ga prijel za suknjice.

— Plemič Kržan!
Pod vtiskom grozovitega klica provoditorja Bragadina se je Kržan kar prestrašil tega šepetaje

izrečenega klica. Ne da bi se zavedal, kaj stori, je prijel za nož, a ko se je obrnil, mu je nož padel iz roke, tako je bil presenečen.

— Kapitan Desantić — kaj ste res vi?
— Da, plemič Kržan, prav jaz sem tu, kapitan Desantić. In kakor vidite, živ in zdrav! Že od večeršnjega dne vas iščemo po vseh kotih in danes sem mislil odpriti na Mirabellov grad!

— Vi veste za Mirabellov grad? — se začudil Kržan. Torej veste tudi, da je vojvodinja Asunta...
— Vse vem, prav vse, prijatelj, ga je prekinil Desantić. Toda tu ni prilike, da bi se pogovorila. Pojdite v menoj.

— Kam?
— Le pojdite, Kržan. Meni boste menda vendar zaupali?
— E, milostivi gospod, se je sedaj oglašil Tomo, kaj ste pozabili, kar sva obljubila Mari?

Zdaj se je spomnil Kržan Tomove ljubice. Mara je našla Toma že dan poprej. Kržan se je z njo in s Tomom nastanil v mali krovci, ki je od tiste ure ni več zapustil, dokler niso turški biriči prišli klicati ljudi, naj gredo po zapovedniškem ukazu gledat kaznovanje provoditorja Bragadina. Tomo ni vzel Mare s seboj, ker je bil vedno v strahu, da se je polasti kak Turak, a zdaj se mu je zopet silno mudilo k njej, zakaj bil je ljubosumen in se bal, da mu je kdo v njegovi odsotnosti Maro odpeljal.

Tudi Kržan ni mogel pregovoriti Toma, da bi šel z njima.
— Ne grem, pa ne grem, je zatrjeval Tomo in je prvič v življenju zapustil svojega gospodarja. Kržan in Desantić sta počasi korakala čez trg proti provoditorjevi palači. Desantić je imel Kržanu toliko povedati, da prijatelja kar ni pustil do besede ter mu ni nikdar odgovoril, če je tudi vprašal po vojvodinji Asunti. Naposled sta dospela v podrtini podčelno palačo, kjer je Desantić odprl vrata. Kržan je stal pred vojvodinjo Asunto. Ta je, topeč se v solzah, vsa prepadla sedela v najtežnjem kotu svoje sobe. Samo enkrat je bila pogledala skozi okno na Bragadina in potem zbežala v stran, tako strahovito je je pretresel prizor, ki ga je videla.

Ku je stopil Kržan čez prag, je dvignila Asunta glavo. V hipu je planila pokonec ter obupno zaklicala:
— Andrej, pelji me od tod, le proč od tod, le proč!

Kržan je moral Asunto držati, da mu ni padla iz rok na tla. Brez zavestno jo je nesel na njeno posteljo, a vendar mu je srce vrisalo veselja. Šaj jo je našel žive in rešeno — saj je imel zavest, da je zdaj njegova za vedno.

(Pride št.)

GROZNA NEVIHTA.

7 oseb ubitih, mnogo ranjenih.

Dubuque, Iowa, 10. julija. — Sedem oseb ubitih in brez števila težko in lahko ranjenih je posledica stranske nevihte, ki je večerj razsajala po Dubuque Countyju. Pet oseb je utonilo, ko je v led več ur trajajočega dežja voda podmlela paviljen v Union Parku, ki se je zanimal. Šest mostov je bilo odcešenih, letina je bila uničena in več vlakov je skočilo s tira, ker je deroča voda podmlela progo.

WHISKY NA VLAKU.

Kako bi "glajhali" 52 kvortov whiskyja? To je, kar je šerif Trudell dobil, ko je prišel na Calumet vlak Chicago, Milwaukee & Saint Paul železnice. Žrtva, ki je dragoceno pijačo morala izročiti neoprosnemu branitelju deželnih postav, je bil porter dotičnega spalnega voza, z imenom Schayler Wilson. In poleg tega, da si je moral ločiti od sladke pijače, je moral biti tudi še v ogled, kjer naj

Hladilne sapice

Svojega urada ali svojega doma ne morete preseliti v gore ali na morisko obrežje, preselite si pa lahko ugodnosti hladilnih sapic, če uporabljate električno vetrnico. Naše izločbe imajo zalogo električnih vetrnic raznih velikosti in vrst.

The New York Edison Company

At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
District Offices
where Electrical Appliances of all kinds are on display
424 Broadway near Canal St. 111 East 86th St bet Lexington & 3rd Ave
10 Irving Place corner 15th St. 15 East 17th St near 5th Ave
124 West 44th St bet W 43rd & 45th Ave. 162 East 149th St near Courtlandt Ave
555 Tremont Ave corner Mott Street
*Opp. West Midway

Jugoslovanski socijalni demokrati in državni proračuni

Govor Antona Kristana v belgradskem narodnem predstavništvu dne 28. maja 1919.

(Konec.)

Naša slovenska vlada je z oziranjem na to, da je tako težko občevariti z Belgradom, uredila lastno kurirsko službo. To stane vsak mesec 20 tisoč kron. Ta kurirska služba pomaga samo uradam deželne vlade za Slovenijo, da lažje obneje z Belgradom; kaj je z Zagrebom, kaj s kotarskimi predstavništvii, z velikimi župani?

Vsi ti rabijo hitrejšo zvezo z Belgradom. Ali bi ne bilo boljše in cenejše, če bi se napravila poštna zveza potom orijent-ekspresa? Potem bi bile vse pokrajine čisto drugače pritegnjene k Belgradu, nego so sedaj.

Da pa nimamo boljše prometne razmere, temu je krivo stalke naše vlade: "Bo že kako!... Vsaj je vseeno, če rabi pismo 3 ali 20 dni."
Tako ne sme iti dalje!
Rekli boste, gospodje: Res nam sicer nič ne nese pošta, ki bi lahko nesla: nič nam ne donaja brzojav, ki bi lahko donajali; nikalnih dohodkov nimamo iz telefona (konstatiram samo to, da so v moderni državi pošta, brzojavi in telefon veliki viri dohodkov), a kaj to nam? Mi imamo šume in rude, pri nas se koplje zlato, mi imamo baker, najlepši v celi Evropi.

Istina je to, gospodje. Toda poglavju o gospodarstvu z našimi šumami in rudami je tako, da je boljše, da o njem mučim. To je jasno dokazano, da nam naše šume in naši rudniki ne donajajo tega, kar bi lahko donajali, ker se ne upravljajo, kakor bi se morali. Navedel bi lahko dovolj slučajev, a se danes ne upuščam na to. V kratkem se mi bo že nudila prilika, da izpregovrim obširneje o tej stvari.

Marsikdo bo rekel:
— Kaj je nam tega treba? Mi imamo vojni plen. Mi imamo veliko blaga v šlepih; novega in parebo to doneslo.

O vojnem plenu sem že govoril; treba bo, da vzame enkrat zbornica to vprašanje posebe v pretes in zahteva odgovor na vprašanje, kaj je bilo v vojnem plenu, kaj se je prodalo, koliko se je pokradlo, koliko pokvarilo. Treba bo da dobimo enkrat obračun o vsem demobilizacijskem blagu.

Čisto navadna poslanska dolžnost je da boste zahtevali natančni obračun, ker v vsaki dobro urejeni državi se poroča parlamentu o takih važnih računih; samo taki parlamenti tega ne zahtevajo, kjer zahtevajo ministri, pri vsaki važnejši stvari prehod na dnevni red.

O vojni odškodnini ne bom govoril. To je poglavje zase. V zadnjih dveh zaupnih sejah smo razpravljali dolgo o tem brez pozitivnega rezultata.

Odlični denar?
Kakor nam kaže finančni minister proračun, rabimo, kot re-

čeno, za prihodnje tri mesece približno eno milijardo.

Odkod naj dobi država ta denar? — Dobiti ga ne more drugače nego s posojili. Apelirati moramo na narod, ki naj nam posodi.

Vprašam pa vas: Ali najdete v narodu potrebni odmev, ali najdete v narodu oporo, če se tako gospodari, če se tako vlada?

Jaz se prav nič ne čudim, če državljani zapro denarnice in rečejo: — Taki vladi denarja ne damo!

Vlada mora pokazati, da stoji na višini, da je vlada dela, ne pa vlada kizmeta in oriente. (Poslanec Ribnikar: Socialisti v Nemški Avstriji so govorili drugače o državnem posojilu). Kako so govorili socialisti v Nemški Avstriji, me nič ne briga, prijatelj Ribnikar. Jaz sem socialist v Jugoslaviji, ne v Nemški Avstriji!

Gospodje! Po mojem mnenju je velika napaka, da je vlada koalicijska, ker je s tem vezana velika večina zbornice, da ne sme delati ovir svojim ministrom, reprezentantom svojega kluba in da si gospodje poslanci vejejo jezike ter ne govorijo, kadar bi jih dolžnost klicala.

Opozicije treba!
Jaz vidim vse nedelo tega narodnega predstavništva v tem da je to taka mirna, tiha voda. Vi veste, da ribniki, ki ne dero, gnijo in vodo smrdi. Le ona voda je bistra, le ona se dobro pije — studenčnica — ki dere, kjer prihaja voda vedno nova.

Takrat bo bolje v narodnem predstavništvu, ko bomo imeli vlado, ki ji bomo zaupali, ki bo vladala v prepričanju, da se bo njeno delo in nedelo kritiziralo z vso ostriostjo stvarnostjo in dobrohotnostjo, kakor zasluži vlada ki dela, ne pa zahteva — prehodov na dnevni red.

Prevo ministrov.
Zalostno je tudi to, da je naš ministrski svet, ki je pravzaprav nam v celoti odgovoren, tako velik, da ne pride nikdar do takih dejanj, ki jih je treba. Naših 20 ministrov je prevelik aparat. Ena izmed prvih stvari, ki jih bo treba napraviti, bo ta, da se število ministrov zmanjša vsaj na 12 in da se opravijo resorti ki samo mejšajo kompetenco. Rekonstrukcija kabineta bo morala biti taka da se bodo ministrske stolice uredile duhu časa primerno.

Preurediti se mora tako, da bo dobil parlament odrečen pravice, da bomo vedeli, ali unganja nazadnjaško ali napredno politiko. Danes vidimo v vladi zastopnike svetovnega nazora desnice in zastopnike svetovnega nazora leve, torej nekaj takega, kar ne gre skupaj. Ob takih razmerah v ministrstvu je nemogoče, da bi se mogla država, kakor je naša, vprav

Preskrbin Potni List Pašoš

Rejzica za cel Ameriki, Evropa in...

MATJIA SKENDER JAVNI NOTAR

25. Avgusta 1919. v Zagrebu.

ljati v tistem pravcu, v katerem je treba, da se upravlja.

Taki vladi, ki bi nam pokazala, da razume, kako na se upravlja moderna država, bi jaz z obema rokama vitiral kredit, bi rad privolil še več milijonov, ker bi spal v mirni zavesti, da bodo ti milijoni prinesli nove milijone in milijarde, da bo narod vstal iz težke boleznii.

Moja dolžnost je, da gospode po slance svarim ob 12 uri predno pa de država v prepad, proti kateremu gre, da naj ne dajo kredita vladi, ki ga ne zasluži.

Jaz s svojimi tovariši tudi ne bom glasoval zanj. (Ploskanje pri socialnih demokratih.)

Književnost

IVAN ZORMAN: POEZIJE

Cleveland, Ohio. — Izšla je okusno vezana in priročna knjižica pesni, katere je zložil rojak Ivan Zorman. To je izvanredno važen dogodek, kajti ta knjižica je velicpomembna za naše trajno slovensko literaturo v Ameriki, ki je zahlahobila sila in pomanjkljiva. Odkrito rečeno so pesni lepe, le zal, da nimajo razen domotožja ničesar karakterističnega ameriško-slovenskega. Čitati se jih daj lepe, in kdor bo enkrat vzel knjižico v roke, je ne bo odložil do zadnje pesmi. Knjižico relikom prav toplo priporočamo, prvič za stran lepe vsebine, drugič pa sledetega, ker je to prva zbirka slovenskih pesmi, ki je izšla v Ameriki. Avtorju pa prijazen nasvet. Poznamo ga kot boljšega prevajalca kot pa pesnika. Prevajanje pesni je tisočkrat težje kot pa pesnikovanje. Ali bi ne napravil nekaj ogromnega in nam ameriškim Slovencev splošno koristnega, če bi prevl v angleščino največje bisere naše poezije, npr. "Župančičevo "Dumo", "Grobovi tuljov", "Z vlakom", "Vstajenje" ter nekaj Kettejevih, Murnovih, Medvedovih in Sardenkovih pesni ter vse skupaj izdal v knjižici ter tako seznanil ameriško javnost z našim najlepšim, kar imamo? Stroške bi morala prevzeti seveda kaka slovenska ameriška politična organizacija ter prevajalca tudi posteno nagraditi. Tujeim lahko leta in leta pojemno o lepoti naše literaturo, poznali je pa ne bodo prej, dokler je ne bodo čitali v prevodu. Iz tega spoznavanja se bo pa radilo tudi splošno vpostevanje in spoštovanje, katero ne bo zlepa omajano.

Citati in aforizmi

Kdor ima denar, on je gospod, njegova je oblast in pravica, vse je njegovo; za denar vse dobi, češar mu želi sreče, in gorje njemu, ki mu pride pod noge!

Josip Stritar.

Kdo prešteje milijone, kar jih na zitiu morju utone morda na vek!

Simon Gregorčič.

Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti.

I. Vesel-Kosecki.

Kdor z brati v stiski usmljen ni, on strah Gospodov zapusti!

Simon Gregorčič.

Kjer evetja ni in kjer ni speva, življenja ondi sre ni.

Simon Gregorčič.

Kedor zamore zares ljubiti ne samo z jezikom, vse človeštvo: blagor mu! Doslej je vrhunec človeške omike. Čudimo se mu, slavimo ga ter iz meglene nizave dvigajmo strmeče oko v solneno višavo, kjer mirno kraljuje — svetnik.

Josip Stritar.

Kedor je sam, lahko ga vsak zatira,

če sam je, pasti mora še junak; a kogar broj tovarišev podpira, pogum mu raste, dasi je šibak; tofoterna moč tako se v sladcu zbira,

iz čete vse za vse močan je vsak.

Simon Gregorčič.

Kedor je možak, strupene se kuje ne brani, sladke se nikdar ne upjani.

Simon Gregorčič.

Kje pa ima človek pravico do areta? Kdo mu jo je obljubil, kdo zavotvil, ko je prišel na svet? Pa kaj ima v državi in hrani?

in vesel; zahtevati več, to je predrznost.

Josip Stritar.

Kjer kosi nesreča, kosi na široko Nenadoma podre dostokrat tudi one, ki so se čutili najvarnejše ter so stali ponosno in bahato v zavesti svoje moči.

Fran Ks. Meško.

Kjer stopa usoda v svoji jezi, zapusti globoke sledove. In navadno ni le posameznik, ki ga prime s trdo roko in ga vrže z navadnega tira, većinoma se zadene ta še ob druge in jih potisne tudi na novo pot.

Fr. Ks. Meško.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Kateri so pooblaščenim pobratil naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50 za četrt leta \$1.25.

Vsak zastopnik izna potrdilo na svoto, katero je prejel in jh rojako kom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesch in A. Kochevar, Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blah, Jos. Bevič in John Zalelet.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalelet. Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin. La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mich. Cisar. North Chicago, Ill. in okolica: Ant. Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černa. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Waukegan, Ill.: Frank Petkovič. Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic.

Frontenac, Kans.: Rok Firm. Kingo, Kans.: Mike Pencel. Kitzmiller, Md. in okolica: Franj Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Koba in Pavel Šbalts. Detroit, Mich.: Paul Bartal. Aurora, Minn.: L. Perušek. Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jan Petrich.

Ely, Minn. in okolica: Frank Gouška, Jos. J. Peschel in Anton Poljanec. Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel Hibbing, Minn.: Ivan Pouše. Virginia, Minn.: Frank Hrvatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabljan. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobec. Govanda, N. Y.: Karl Sternika. Little Falls, N. Y.: Frank Maslo. Barberton, O. in okolica: Frank Poje in Alb. Poljanec.

Collinswood, O.: Math. Slapnik. Cleveland, O.: Frank Sakser, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Benik.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant J. Kums in M. Ostanek. Niles, O.: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Anton Kfklj, Oregon City, Ore.: M. Justin. Allegheny, Pa.: M. Ejarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakša, Besemer, Pa.: Louis Hribar. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: Jolij Demšar. Conemaugh, Pa.: Ivan Fajž, Vid Rovaniček. Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anđ. Kozoglov.

Duola, Pa.: Joe Oshaben. Export, Pa.: Louis Kapanič. Forest City, Pa.: Mat. Kamin in Fr. Leben.

Fairhill, Pa.: Ant. Valentinčič. Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Hastetter, Pa. in okolica: Frank Jordan. Imperial, Pa.: Val. Peternel, br 172. Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osočnik. Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar, Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilček.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Jakšo, Klarich Mat. in I. Maglieter.

Ralphon, Pa. in okolica: Martin Koroschitz. Reading, Pa. in okolica: J. Pendlir South Bethlehem, Pa.: Jernaj Kotarich.

Scottsview, Pa.: Fr. Stalner. Steelton, Pa.: Anton Hren. Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer.

West Newton, Pa.: Jozef Jovan. Wilkes, Pa.: J. Peternel. Murray, Utah in okolica: J. Kastelich Black Diamond, Wam.: G. J. Portenta.

Colleton, W. Va.: Fr. Kocian. Davis, W. Va. in okolica: Jolij Brodich.

Thomas, W. Va. in okolica: Z. Korbosčan. Korošnica, Wis.: Andrew Foa, Josip Tratinik in Aug. Collander.

Shesbysga, W. a.: John Stampel in H. Svetlin.

W. A. W. a.: Frank Štecl. East Chicago, Wyo.: Louis Koba.

V zalogi imamo sledeče cerkvene pesmi

OBHAJILNE PSMI, I. sv. P. Mrhar, MISA in HON. S. Jca. (Paganič)	1 partitura in 7 glasov \$2.50
2 partitura in 8 glasov \$2.50	3 partitura in 9 glasov \$2.50
4 partitura in 10 glasov \$2.50	5 partitura in 11 glasov \$2.50
6 partitura in 12 glasov \$2.50	7 partitura in 13 glasov \$2.50
8 partitura in 14 glasov \$2.50	9 partitura in 15 glasov \$2.50
10 partitura in 16 glasov \$2.50	11 partitura in 17 glasov \$2.50
12 partitura in 18 glasov \$2.50	13 partitura in 19 glasov \$2.50
14 partitura in 20 glasov \$2.50	15 partitura in 21 glasov \$2.50
16 partitura in 22 glasov \$2.50	17 partitura in 23 glasov \$2.50
18 partitura in 24 glasov \$2.50	19 partitura in 25 glasov \$2.50
20 partitura in 26 glasov \$2.50	21 partitura in 27 glasov \$2.50
22 partitura in 28 glasov \$2.50	23 partitura in 29 glasov \$2.50
24 partitura in 30 glasov \$2.50	25 partitura in 31 glasov \$2.50
26 partitura in 32 glasov \$2.50	27 partitura in 33 glasov \$2.50
28 partitura in 34 glasov \$2.50	29 partitura in 35 glasov \$2.50
30 partitura in 36 glasov \$2.50	31 partitura in 37 glasov \$2.50
32 partitura in 38 glasov \$2.50	33 partitura in 39 glasov \$2.50
34 partitura in 40 glasov \$2.50	35 partitura in 41 glasov ..... \$2.

IZ NIZIN PARIZA

(LA JUNGLE DE PARIS)

Francoski spisatelj Jean Rameau

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

41

(Nadaljevanje.)

— In sedaj hočem prositi vašo ekscelenco še za dve usluge.
— Govorite.
— Velika čast bi bila zame, če bi hoteli biti ena mojih prijateljev.
— Seveda, z veseljem. In kaj še?
— Saj poznate Feliksa Carusa, mojega bodočega strica ter tudi veste, da je avtor neke knjige o Tenier.
— ... njegovo življenje in dela. Da, spominjam se.
— Ali bi bili tako prijazni, ekscelence ter utankili križ Častne legije v poročni šopek moje neveste?
— Križ Častne legije? Za vruga, pošteno ste se lotili!
— Ekscelence, če sem si dovolil...
— Dobro dobro, Feliksa Carusa ga bo dobil.
— Zahvalim se vam prav iz srca. Moj stric bo zelo vesel. Ali ga smem že sedaj obvestiti?
— Gotovo. Gospod Carus ima pač svoje zasluge. Priporočila so dobra in že eden mojih prednikov mu je ob priliki razstavne namenil križ. Veseli me da vam morem napraviti to uslugo.
— Hvala vam, ekscelence.
— Sedaj pa mi še povejte, kaj bo z lepo Klariso?
— Gospodična Klarisa Lebeaudu je vzela stvar zelo pametno.
— Torej je vsega konec? Stik prekinjen?
— Popolnoma.
— Brez bolečin?
— Kar se tiče tega...
— Uboga deklica! Njena ljubezen do vas je bila v resnici velika.

— Da, dobro srce ima in to sem vedno priznaval. In tudi o vas, ekscelence, je vedno govorila z velikim občudovanjem.
— Ali bo obdržala svojo lepo majhno stanovanje?
— Mislim, da ne, ekscelence.
— Ne nagovarjajte me vedno tako slovesno z ekscelenco, moj dragi prijatelj in grajšček. Chaumigny, Franc I., Henrik IV. in Ludovik XIV. Tam imate prednike moj dragi Mirambeau...
— Upam, da nas boste počastili od časa do časa s svojim obiskom, da bo to zidovje deležno sreče imeti sredi sebe znamenitega moža.

— Če boste vi stanovali med njimi, se jim ne bo treba pritoževati, da morajo pogrešati velike moči.
— Lavardagnac je položil svojo roko na rame Mirambeau-ja in ke je slednji vedel, da čaka že cela vrsta lepih dam zunaj, se je poslovil od svojega predstojnika ter se vrnil v svojo lastno delavnico.
— Tam pa ni dolgo ostal, kajti dogovoril se je z Josette, da bo sta še isto jutro napravila obisk pri stricu Carusu. Stric Feliks se je ravno kar vrnil z majhnega potovanja v Belgijo, kjer so baje našli novega Tenier in Carus je smatral za svojo dolžnost ogledati si to delo. Osem dni je bil odsoten in Josette in Mirambeau sta ta čas dobro porabila.

Prav na skrivnem sta odredila oba vse potrebno za njihovo poroko, kajti Josette, ki je bila trdno prepričana, da se bo njena družina z vso silo upirala tej zvezi, je prišla do sklepa, da bo šele v zadnji minuti obvestila svoje sorodnike.
Tudi Mirambeau je obljubil, da bo razčel do zadnjega trenutka.
Kljub temu pa je gorel poželjenja, da bi poslal na časopise uradno sporočilo, naslednje vsebine: — Ravnokar smo izvedeli o zaroki gospodične Josette Carus, grajščakinje na Chaumigny, z gospodom Teodorjem Mirambeau.

Ko ga je tekem tega časa nekoč obiskal v ministrstvu neki žurnalista, se je moral brzdati na vse mogoče načine, da ni izblebetal te sladke skrivnosti.
Konečno naj bi bil par privikrat oklican. Dan poroke je bil dočeno in nadaljno skrivanje je bilo nemogoče. Josette se je torej udala v to, da povsem formalno obvesti svojo družino o tem dogodku.

Raditega je tudi govoril Mirambeau onega jutra s svojim ministrom ter kot spreten taktik tudi stavil prošnjo v prilog svojemu bodočemu stricu. Upal je, da bo pokazal za strice prijazen obraz, ko bo izvedel, da bo konečno deležen zaželjenega križa, ki se mu je vedno umikal. Eno obvestilo naj bi oslabilo drugo.
Mirambeau je torej povedal Josette, ki ni ničesar slutila o koraku, katerega je bil storil za strica in oba sta sklenila, da se oglasita ob treh popoldne pri sorodnikih.

Mirambeau se je hotel čimprej mogoče iznebiti sitne naloge. Že dolgo mu je bilo jasno da nima strice Feliks niti najmanjšega upliva na Josette in da bi njegovo sovražno stališče ne imelo zanj nobenih zlih posledic. Kljub temu pa je bil ženin sedaj zelo razburjen, kajti bal se je nepričakovanih komplikacij ter skrivnostnih pasti, katere mu bodo številni zavistniki brez dvoma postavili.
Razvnetega pa se je spomnil, da mu je stric Feliks, čeprav nevedec, takorekoč prodal svojo nečakinjo. Ta mož je bil namreč oni, ki ga je seznanil z nazori Josette, z njenim odporom proti bogastvu ter njenim strahom, da bi jo mogoč kdo poročiti le radi njegove denarja. On je bil, ki mu je povedal, da misli priti Josette na ples pri gospej Rozier in kako obleko bo nosila. Kaj, če bi ji stric sedaj vse to povedal? Kaj če bi sedaj svoji nečakinji razkril, da je postala žrtev lepih mahinacij?

Mrlično razburjen je zavil Mirambeau svoje kosilce ter jurtem parkrat zaobrnil svoj nos, da ga spravi v pravi položaj.
Ob pol treh se je odpeljal v Rue de Clichy, v majhni hišici, ki je ležala za nekim dvoriščem ter delal vse preje kot prijazen utis. Ob dveh popoldne je bilo že tema. K tej hiši je vodil neke vrste prehod, odnan na obeh straneh od dvajset metrov visokih zidov.
Pet minut pred tretjo uro se je ustavil voz pred tem uhodom. Mirambeau ni bil še nikdar pri stricu Carusu ter se je vsled tega zelo žudil nelegantni okolici.
Šel je skozi uhod proti hišici ter po treh stopnjicah navzgor, kjer je pozvonil pri vratih.

Služabnik, ki je odprl, mu je zagotovil da gospoda Carusa ni doma. Josette ki je poznala navodila za služabništvo, pa se je pokazala v onem trenutku na pragu neke sobe ter šla Mirambeau-ju nasproti.
— Dober dan, — je rekla. — Le vstopite, tu sem.
Nato pa se je obrnila proti služabniku ter rekla:
— Andrej, za gospoda Mirambeau je moj stric vedno doma.
Dočim sta šla oba proti napol odprtim vratom salona, je vprašal Mirambeau polglasno:
— Ali si mu še povedala?
— Ne, — je odvrnila Josette. — Le na tvoj obisk sem ga pripravila, a drugega si nisem upala reči. Ali imaš križ?
— Da.
— Dobro. Govori najprej o tem...
V tem trenutku se je še prikazal stric Feliks pri vratih salona.
— Dober dan, — je pozdravil svojega obiskovalca.
— Kaj... se poznate moji nečakinje?

— Dejanski imam čas, gospod Carus. — Kako vam gre?
— Zelo dobro. Pa vstopite vendar, prosim. Kdor preživlja svoje dni, kot vi v ministrstvu, tega mora zebsti kot krojača. Kaj mislite o tem fotelju ob ognju? No, Josette, zakaj pa ne pridede? Josette je ostala nekoliko v ozadju. Izledala je zelo razburjena.
— Sedi vendar, — ji je ukazal stric Feliks. — Gospod Mirambeau mi gotovo nima zupati nobenih skrivnosti.
— Ne, gospod Carus vsaj takih ne, katerih bi ne smela slišati gospodična.
— No kaj pa deajo krmariji naše državne ladje? Ali še vedno vodijo Francijo veselo proti propadu?
— Da, častiti gospod Carus, — je odgovoril Mirambeau porizično.
— In kako izgleda v departmantu Loir-et-Cher? Vašo kandidaturo so očividno povsod ugodno sprejeli.
— Neskončno me veseli čuti to iz vaših ust.
— Ali ste mogoče prišli, da si izposrite naše glasove za te volitve? — je rekel stric Carus z zlobnim stranskim pogledom.
— Ne, gospod Carus, vsaj za sedaj ne.
— V tem oziru imate čisto prav, vi puntovnik!
— Kar li vam rad rekel sedaj, je za vas veliko večjega pomena; — je nadaljeval Mirambeau ter dal svojemu grobnemu glasu kar najbolj mogoče mili zvok.

(Dalje prihodnjic.)

Slovenske novice

Calumet, Mich.

Križena sta bila v slovenski cerkvi sv. Jožefa: Frank Albert, in John in Anne Sterk iz Yellow Jacketa, ter Frances, hči Johna in Mary Ilenič iz Rymbaultovna.
Seržant John Gazvoda, sin Mr. in Mrs. Joseph Gazvoda na Yellow Jacketu, se je po poldrugoletni vojni službi v američanskem kora na Francoskem vrnil k svojim staršem. Bil je častno odpuščen iz vojne službe.
Seržant Joseph Kocjan, ki služi že sedmo leto v redni ameriški armadi in je sedaj nastanjen v Fort Bradley, Soo, Mich., je prišel domov k svojim staršem Mr. in Mrs. John Kocjan na Yellow Jacketu na emencijski dopust.

Mrs. Emma Šuštarč je z detotom odpotovala v Detroit, Mich., kjer se pridruži svojemu soprogu Mr. Math. Šuštarču.
Istotam je odinrla s celo svojo družino Mrs. Anna Simonič iz Lauriuma. Njen soproj Martin biva v Detroitu že več mesecev. Cela družina se bo za stalno naselila tam.
V Detroitu sta odpotovala John in Joe Butala iz Rymbaultovna. Odslija je v Detroit tudi Miss Anna Pontello, spretna igralkinja slovenska. V Detroitu ji je baje že zagotovljena dobra igralska služba v eni od tistih velikih teatrov.

Mr. in Mrs. Joseph Gazvoda Jr. sta po entedenskem bivanju na Calumetu odšla v Chicago, kjer bosta ostala še en teden pri svojih starih, nakar odineta v Detroit.
Mr. in Mrs. John D. Zunic iz Yellow Jacketa sta se vrnila iz Buhl, Minn., kjer sta prisostvovala poroki svojega sorodnika Mr. Joseph Panjana. S svojim obiskom sta bila povsem zadovoljna.

Cleveland, Ohio.

Med premikanjem železniških vozov na kolodvoru New York Central železnice je Slovenec Joseph Slokar ponesrečoma padel med dve kari, pri čemer mu je odtrgalo eno nogo ter je bil tudi močno poškodovan na glavi. Ponesrečen rojak je član društva.
Iz Pittsburgha so prišli na obisk k svojim znanecem in prijateljem Mr. R. F. Roitz, Mr. I. J. Glatel in njegove dve hčerki Ella in Mary ter Mr. Davis.

LISTNICA UREDNIŠTVA

A. Š. — Podpora boste dobivali tudi, če greste v stari kraj. Samo, predno odpotujete, morate sporočiti onemu uradu, ki jo vam pošilja.

Zenske težave. Oslabelost.

Zenske! Zakaj bi se nadalje trpepele, če se vam nudi pomoč? Veliko žensk je mnenja, da morajo valed svojega spola prenašati skozi celo svoje življenje nahušje bolečine, bolečine v hrbtu, nezvoznost, glavobol in druga znamenja življenske oslabeledosti. Zakaj bi se tako naprej živele, zakaj bi ne odpravile bolečin? Naš čudoviti VIBURNUM COMPOUND zoper ženske bolezni drži mrtvaško znamenje proč od marsikaterih vrat. Obvaruje ženske takih posledic, odzine njih oslabeledost. Uredi žensko stanje ter jih obvaruje pred zdravniškim nošenjem. Vsaka se tako maha bolezen, ki muči ženske, pusti kako znamenje. Obraz vene, izguba lepote privlaže jezo, vasa postara, predno je prišel vaš čas za to. VIBURNUM COMPOUND je v resnici velika pomoč onim, ki trpe vsled ženskih bolezni. — Ako trpite več valed mesečnega perila, nerednosti, oslabeledosti, omedlevice, izgube slasti do jedi, blede barve, bolečine v obistih, mra za po životu, mrazilih nog ali rok, mrazilosti, omotice, bolečin okrog srca, nervoznosti, stalnega glavobola, slabega spanja, ka, nerednega spanja, spazma, splošne bolečine pri spuščanju vode, nočni vedene, urbečne, obupnosti, histerije, zaprtosti, sitnosti na stolu, zabasanih čreves, bolečine v teleh in udih, izguba zavesti, izgube spomina, pomankanja energije, bolečine v nogah, melanholično zbruhanja, zdigovanja jedi iz želodca in druge splošne oslabeledosti, tedaj popijte po to zdravilo, ki pomaga vsem ženskim boleznim in bodete zadovoljni za čas, ko ste imeli priliko opaziti prvic ta oglaš. V kritičnih periodah v ženskem življenju, spremembi iz deklinskega v žensko življenje, v času nosečnosti, izpremenitve življenja, je to zdravilo zelo primerno za trpeče ženske. Pišite takoj še danes in jutri bodete vasa druga ženska.

Naročite popolno zdravilo, če je vaš slučaj trajen. Šest skatelj dovolj za naj bolj zanemarene slučaje, deset dolarjev. Tri skatelje pet dolarjev. Ena skatelja dva dolarja. Agente dobe dvanajst skatelj za osemnajst dolarjev. Jako ugodno za jemati. Vredno so milijon trpečim. Laxal Medicines Co. 654 Laxal Bldg., 412 Fourth Ave., Central P. O. Box 962, Pittsburgh, Pa. Pošljite 3 centov v znakah (posebni vojni davek) za vsako skateljo, katero naročite. V lekarnah ne prodajajo.

Dr. Koler

SLOVENSKE ZDRAVILNE
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specialist v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravljenju vseh možkih bolezni.

Dr. Koler zdravi v glavnem krvni zdravili s glavnimi 604, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate oslabeledost ali mehurčke po telesu, v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistite vam bom kri. Ne čakajte, kar ta bolezen se nalama.
Vse možke bolezni zdravim po obrazni metodi. Kakor hitro opazite, da vam pranehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom soproj povrnil.
Hidroci ali vodno kilo odpravim v 10 urah in sicer brez operacije.
Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v kriku in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odpravim s gostovostjo.
Revmatizem, urganje, bolečine, otekline, urbečne, škrofula in druge bolezni, ki nastanejo vled nedežne krvi, odpravim v kratkem času ni potrebno lelati.
Uradne ure: vsakdan od 8. ure jutraj do 8. večer; v petkih od 8. ure jutraj do 8. popoldne; ob nedeljah od 8. jutraj do 8. popoldne.
S polno ne dolam. — Pridite osobno. — Ne pozabite ime in število. Zdravim same možke osebe.

Starši JAKOBA in FRANKA PODBEVŠEK bi radi izvedeli za nje naslov. Pred vojno sta imela naslov: Box 123, Ringo, Kansas. Če kdo izmed rojakov ve, kje sta, naj ju opozori, da pišeta svojemu očetu v staro domovino. Če sta pa slučajno ž: med mrtvino, naj pa kdo blagovolj obvestiti očeta Jožefa Podbevšek, vaa Brezje, pošta Lukovec, Kranjsko, Jugoslavija, ali pa meni, za kar se že vnaprej zahvaljujem v imenu tujnih staršev. Moj naslov: Tony Ouredkar, Box 100, Thomas, W. Va. (11-17-19)

ALI STE BOLNI?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne ozirajo se na to, kateri zdravnik vas ni mogel zdraviti, pridite k meni. Vrnil vam bo vaše zdravje.

Oddaljenje ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specialista za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-zarke, s katerimi morem videti skoz vas kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno v kateri se nahajajo vse vrste domačih in importiranih zdravil. Ne bodite boječi in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal kaj morem za vas storiti.
Imam Erlichov slovit 608 za krvne bolezni in zdravim bolezni v nekaj dneh. Zdravim sem tiste, ki imajo bolezni revmatizem, železnice in jetrne bolezni, urbečne mazoze in vse kronične bolezni.

ZMERNE CENE.
Prof. Dr. H. G. BAER, 311 Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

seže slučajev oslabeledosti, kižno bolezni revmatizem, železnice in jetrne bolezni, urbečne mazoze in vse kronične bolezni.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam v znanem žalostno vest, da je po nesreči preminul moj ljubljeni soproj FRANK ŠRAJ

9. junija po 10. uri zvečer vračajoč se proti domu iz sosedne naselbine Sygan, Pa. Sedeč na akumitno ograjo pri mostu državne ceeste je na kakšen način izgubil ravnotežje in padel nazaj kakih 14 čevljev globoko poleg potoka med kamenje. To ni nikomu znano. Mimo gredeči ljudje so ga našli vsyga pobledega tako hudo, da je drugi dan 10. jun. ob 10.30 ponoči za poskodbami v bolnici v Pittsburghu, Pa., umrl.

Pokojni je bil doma iz D. Doblave, pošta Gorenjvas nad Skofjo Loko, Gorenjsko, star 32 let. Tukaj zapuščam mene žalutogo soprogo in 4 otročiče v starosti do 8 let in več sorodnikov. V Ameriki je bil 15 let Spadal je k dvanam društvoma: št. 319 SNPJ, in št. 148 SDPZ, katerih članstvo mu je položilo po en krasen venec na krsto ter mi bili v tolažbo v času moje največje žalosti in vedno pripravljni pomagati, da so mi olajšali moje žalje in so mi še v nadalje naklonjeni pomagati v vseh potrebah, za kar jim ne morem izreči zadostne zahvale. To se je skazalo, da je bil med njimi vedno pripravljen in spoštvan, kakor tudi pri drugih rojakih v naselbini, ko so me obiskali, tolažili in se vdeležali pogreba.

Lepa hvala Štefanu Bratkoviču iz Hrouzhton, Pa., za venec in tolažbo; hvala Andy Mačku, svaku iz Primrose, Pa., za postrežbo; hvala Jakobu Šiflar, svaku iz Sygan, Pa., za postrežbo, ki je bil pri ranjken v času nesreče, ko je bil še pri življenju; hvala sosedu Matevžu Kossu, ki je bil tudi pri ranjken v času, ko je še živel in je meni v veliko tolažbo in pomoč še zdaj; hvala Math Galičču, ki mi je preskrbel, da imam še v nadalje doma postrežbo; lepa hvala vsem skupaj ki ste mi pomagali.

Pokojnega smo spremili k večnemu počitku 13. junija na katoliško pekopalšče v Roseville, Pa. Posebna hvala članom društev, h katerim je pokojni pripadal, ker so vse destojno preskrbeli ter ga spremili k večnemu počitku.

Tebi, ljubljeni soproj in očetu, naj bo lahka ameriška zemlja. Počivaj v miru!

Cuddy, Pa., 7. julija 1919.
Zaljubljeni ostali:
Mary Šraj, soproga,
Frank, Aloysius, John in Mary, otroci,
John Šraj, brat, v amer. armadi.
Mary Šraj, omožena Maček, sestra v Ameriki.
3 sestre in mater v starem kraju.

FARMA NAPRODAJ

80 akrov zemlje, hiša treh sob, kodošnjak, sušilnica, hlev, nov sadni vrt, dobra pitna voda, zdravo podnebje. 5 minut do šole, 3 milje do mesta ob glavni cesti, 56 akrov za orat v ravnini, ni kamevja, redovitna zemlja, lepa hosta. les za dele. 14 akrov koruze, 4 ovsa, 6 djetelje in 12 mrve. To vse in še 3000 čevljev lesa za hišo stane \$4000. Proda se radi bolneje gospodarja. Za nadaljna pojasnila se izve pri John Heren, R. R. No 2, Box 96, Cloverdale, Iarliana. (11-12-19)

PISMA IZ STARE DOMOVINE

Iz stare domovine vedno prihajajo nova pisma na naš naslov. Imam katerih naslovov so nam znani, snao pisma že odposlali.
Bara Kostelic iz Gabrovca, pošta Metlika, piše MARTINO KOSTELIC. — Dušan Ristič, Bare, Gružanski Kragujevački, Kragujevac, Srbija, piše bratu JOVANU KRSTIC. — Teh naslova nam nista znana, zato ju prosimo, da se nam takoj javita, da pošljemo pisma.
Upravništvo Glas Naroda. (11-14-19)

Rad bi izvedel za naslov ANTONA PRINCA, doma iz Šmarji pri Ljubljani, Imam mu nekaj važnega poročati iz stare domovine. Lahko se pismeno oglasita na naslov: A. Skubie, 3614 E. 80. St., Cleveland, Ohio. (10-12-19)

Rada bi izvedela za naslove TOMAZA REBEC, LOUISA REBEC, ANTONA ČESNIK, JANEZA KOVAČ in IGNACIJA PAULOVIC, doma iz Palēja pri St. Petru na Notranjskem. Nahajajo se v West Virginiji ali v Pensylvaniji. Prosva da se nama oglasijo. — Frank Paulovič in Frank Česnik, 6024 Carry Ave., Cleveland, Ohio. (10-12-19)

Čečem svojega bratraneja JOŽEFA KALIČ, podomače Geilne. Doma je iz Novega Kota pri Kočevju. Pred kratkim se je nahajal v državi West Virginia. Prosim enjene rojake, če kateri ve za njegov naslov, da mi ga blagovolj naznaniti, ali naj se pa sam javi svojemu bratrancu Blaž Knaus, Ralston, Pa. (11-14-19)

Rad bi izvedel za naslov mojega svaka MATIJE DELOST. Prosim enjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga blagovolj naznaniti, za kar bom zelo hvaležen. V slučaju, da sam čita te vrstice, naj se mi takoj oglaš, ker nu imam poročati važne stvari iz stare domovine. — John Šajn, Box 641, Verona, Pa. (11-14-19)

VABILO NA FIKNIK.

Kateroga priredi društvo Bratska Zveza št. 140 SNPJ, v Brooklynu N. Y., v nedeljo dne 13. julija v Henry Walter's Emerald Parku, vogal Myrtle & Martin Avenue, Glendale, L. I. Odbor je vse potrebno preskrbel, da bodo gostje z vsem postreženi. Igrala bo iz vrstna godba Bauer's Orchestra. Kveljanje za tri dobite \$5, \$3 in \$2 ter srečolov. Začetek ob dveh popoldne. Vstopnina 25c. Tem potom vabimo vse rojake in rojakinje iz Greater New Yorka, da se polnostojno vdeležite in nam pripomorejo k boljšemu uspehu. Na veselo svdvanje v nedeljo 13. julija! Odbor.

Rad bi izvedel za ANTONA URIL. Pred tremi leti sva bila skupaj v Rock Springs, Wyo. Pred nedavnim časom se je nahajal na Hiawatha, Utah. Če kateri enjenih rojakov ve za njegov naslov, prosimo, naj mi blagovolj naznaniti, za kar bom zelo hvaležen. V slučaju, da sam čita te vrstice, ga prosim, naj se mi takoj oglaš, ker nu imam nekaj važnega sporočiti. — Anthony Medvesek, Box 671, South Fork Pa.

Podpisana sem prejela pismo od matere in meč drugim tudi, da so umrli MIHAELU VREMŠAK, doma iz Žičje, pošta Radomlje, trije bratje in oče. Gmenjeni biva v Ameriki kakih pet let in ne vem za njegov naslov, zato ga prosim, da se mi oglaš, ako hoče izvedeti še kaj več. Moj naslov je: Mrs. Angela Vavpotič (roj. Kosmatin), 221 Madison St., Hoboken, N. J. (11-12-19)

Podpisani prosim znanec in prijatelje v Winterquarters, Utah, da se mi oglaš in poročajo o delavskih razmerah za kar jim bom zelo hvaležen. — Peter Zmerlikar, Strahinj, pošta Naklo, Kranjsko, Jugoslavija (8-11-19)

Kje je moj brat JOHN KLEMENČIČ? Doma je iz Peštene vasi, fara Sv. Križ pri Kostanjevici na Dolenjskem. Nahaja se tukaj že 13 let: pred 6. leti se je nahajal v Indianapolisu, Ind. Prosim enjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi blagovolj naznaniti, ali naj se pa sam oglaš svojemu bratu na naslov: Mike Klemenčič, 5806 Presser Ave., Cleveland, Ohio. (10-12-19)

Kje je JOŽEF BRADAC? Doma je iz Podhoste, Loška vas pri Toplicah na Dolenjskem. Izvedel sem, da se nahaja v Barber-tonu, Ohio. Ker mi pa ni znan njegov naslov, prosim enjene rojake, da ga mi naznanijo, ali naj se sam oglaš. John Kramar, 1401 E. 47. St., Cleveland, Ohio. (9-11-19)

Rada bi izvedela za ANTONA ROŽANČ, podomače Žnidarjev, Zvarej na Primorskem. Če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani za kar bom zelo hvaležna, ali pa če sam čita, naj se mi oglaš, imam za njega pismo iz stare domovine, pa bi mu ga rada poslala. — Mary Frank, 2921 E. E. St., Cleveland, Ohio. (9-11-19)

Rad bi izvedel za mojega brata IGNACIJA OBLAK. Pred 11. leti sva bila skupaj v Rock Springs, Wyo., od tam je šel nekam v Pensylvanijo, potem pa ne vem nič o njemu. Doma je iz Lučene vasi, Zgornje Zadohje nad Skofjo Loko, podomače iz Premetovevga malna. Prosim enjene rojake, če kateri ve za njega, da mi naznani naslov, za kar bom zelo hvaležen, ali ako sam čita ta oglaš, naj se mi javi. — Joseph Oblak, 205 — 4th St., Milwaukee, Wis. (9-15-19)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

NAPRODAJ KROJAČNICA na najboljšem prostoru v Conemaugh, Pa., nasproti First National Bank. Orodje najboljšje vrste, železa na plin in elektriko, nov stroj, pisalna miza in sploh vse, kar spada k temu obrtu. Prodam radi tega, ker moram posvetiti ves svoj čas za drugo obrt. Po-trebnosti izveste pri lastniku: Vidoslav Rovanič, 347 Greeve St., Conemaugh, Pa.

Pojasnijo mojim odjemalcem. — Jaz Lam ostal na svojem mestu tako dolgo, da vsak dobi, kar je od mene naročil. (9-12-19)

Rojakom v Chicago, in sploh v državi Ill. naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potnik

Mr. JANKO PLEŠKO, ki je pooblaščen pobirati narodnine in izdajati pravovetjavna potrdila. Rojake prosimo, da mu gredo na roke. Upravništvo Glas Naroda

Dr. LORENZ 644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVILNI SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam se zdravim nad 23 let in imam skulnje v vseh boleznih in kar imam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Skoz 23 let sam pridobil posebno skulnje pri zdravljenju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma znebiti na mena, moja skrb pa je, da vas popolnoma odpravim. Ne odlašajte, ampak pridite k meni.

Jaz odpravim nastropljeno kri, mazaže in lise po telesu, bolezni v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčni bolezni, oslabeledost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in šločah, zmanjco, revmatizem, katar, slati kila, nadoho itd.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure jutraj do 8. večer; v petkih, sobotah in nedeljah od 8. ure jutraj do 8. ure večer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. Po pošti ne odpravim. Pridite osobno. Ne pozabite ime in naslov!

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Mobilni drugi zdravnik vsajje izmenajo, da vas zdravijo. Jaz sam zdravim in le občasno vrajam, zato vas lahko zdravim kar v vašem domu.